

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 235. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm12495/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

nerne af Pasargade, hvor der, efter de Gamle, stod et Grav-Kapel for Kyrus, men har de Gamle Ret i deres vist nok løselige Beskrivelser, da kan der umulig være Mile mellem Persopolis og Pasargade; thi enten er det kun to Navne, et Græsk og et Persisk, paa den Hoved-Stad, Kyrus bygde, eller ogsaa var Pasargade kun Navnet paa Ruinerne af en gammel Borg og Grav-Kapellet i Kongens Have ved Persopolis, hvor Ingen boede, uden de vagthavende Magier, som til dets Ophold fik et Haar om Dagen og en Hest om Maanedens. Det Sidste synes at være Strabos Mening, og Arrian kalder aabenbarhaardt den store Bolig for de Levende og den Lille for de Døde Pasargade, medens Diodor kun taler om Persopolis^{*)}. Man paastaar vel, at Grav-Kapellet paa Kirke-Gaarden ved Murgab, som nu kaldes Dæle-Kroen, paa det Noistte svarer til Beskrivelsen hos Strabo og Arrian, men det beviser, thi Man har end ikke fundet Spor af den Persiske og Græske Indskrift, der skulde være, men har toetimenod fundet tydelig Arabisk Vægning, som Man vel kan beskæide for at have sluttet det gamle Skrift, men beviser derved neppe hvad Man vilde.

Som Tingene staa, maa vi da antage Pasargade for den samme Persers Port eller Perser-Gaard som Persopolis, og være glade ved, at der findes et Spor af de gamle Hærs-Løste, uden dog at glemme, at selv ved Isfah-Minar er vi paa Gætningens Grænser; thi Kiont Man har paastaat, at disse Ruiner passede vidunderlig til Diodors Beskrivelse af Borgen, Kyrus bygde og Alexander brændte, saa er det dog ganske vist, at Diodor, som vi har ham nu, slet ikke beskriver Borgen, men kun

^{*)} Diodor XVII. 600, Strab. XV. 729-30, Arrian III. 18, VI. 29, VII. 1.

King: Murene derom, med Kaaber-Portene og Galigne, som neppe vilde være fiendelige, om de end fandtes *).

At et ganske andet og langt mærkeligere Slags end alle Stene er det Mindes-Mærke af Dn. Tidens Moder og Perser, som Frans-Manden Maquetil du Perron, i Midten af forrige Aarhundrede, vil have fundet i Indien, og hvortil vor Lands-Mand Rask for kort Tid siden bragte det manglende Stykke til Europa, og det er da den i Kæse-Verden berømte Benhavesi, der anses for de gamle Meders og Persers Bibel eller hellige Skrift. Da denne Bog ikke, som Ebreners Bibel, indeholder nogen Historie om et tilsvarende Folk, men berier sig blot, i Bønner og Fortællinger, om Ihs-Guden Dromasdes Advarsninger til Berduscht, seer Man strax, den egentlig hører til Kirkens og Skolens Historie; men er dens Grund-Sprog (Benb) virkelig de gamle Meders og Persers Skrift-Sprog, og dens Indhold deres Anskuelse af Menneske-Livet, da kan den umægtelig give mange Oplysninger, som maa være særdeles velkomne i et berømt Folks Historie, der maa sammenslides af de Fremmedes løse Efterretninger. Endnu kan imidlertid Haand-Bogen i Universal-Historien ikke afs af Benhavesi men kun pege paa den, som en mærkværdig Gaade, der rimeligvis vil løse sig til Fordeel for vor alldristigste Kundskab; thi deris tvistes Man endnu med Grund om Bogens Værdi, og deris er dens Grund-Sprog (Benb) vil endnu Kirke-Sprog hos Ild-Dyrkerne (Gurberne), men, efter vor store Sprog-Mesters (Rasks) Fortælling, selv Præsternes alder ubekendt, uden forsaavidt de af den gamle-Oversættelse i Pehlvi-Sproget, slutte sig til Meningen. Det Rette vilde været, først at udgive denne Oversættelse, som Præsternes forstaa, thi naar det da stadfæstes sig, hvad Man nu vil have opdaget, at Pehlvi-Sproget tales

*) Diader XVII. 600.

